

Ольга КРАСОВСЬКА,
Ольга ПРОКОПЧУК (фото)

Вісті з арсенальної орбіти

Центр ПІДГОТОВКИ ПОЛЬОТУ на планету трієнале

Квітень у Мистецькому Арсеналі минає під знаком «Космічної Одіссеї 2011». У 50-річний ювілей польоту людини в космос тиждень сучасного мистецтва розтягнувся на 23 дні. Але ж 130 учасникам міжнародного проекту, здається, й року було б замало, аби висловити все, що накопало.

Космос – це неосяжний магніт. У космосі добре, бо там нас немає. Людство там і досі – лише гість. Його доля: безрезультатно сягати думками кордонів Всесвіту, фантазувати та формувати з марень об'єкти мистецтва. Так, приміром, свого часу зробили режисер Стенлі Кубрик у тандемі з письменником Артуром Кларком, вихлюпнувши власні уявлення про космічне майбуття у стрічку «2001: Космічна Одіссея» (1968). Позичивши й трохи змінивши назву, те саме зробили організатори вкупі з учасниками київського проекту.

Тема-безодня так само невичерпна, як власне безкінечність. Куратор проекту Олександр Соловійов припускав, що глядачі можуть сприйняти «Космічну Одісею» як виставку «на тему». Натомість він позиціонував проект як колективну мегаінсталяцію. А ще як виставку у форматі тижня актуального мистецтва.

У цьому фантастичному полі персонажів, подій, мистецьких творів, космічних артефактів усьому є місце. Доцільність хаосу (чи-то хаотична доцільність?..) комфортна для акварельного «Челунашки» Олександра Гнилицького та капсули підкорювачів неземних просторів, 25-метрового світлового тунелю-інсталяції Олексія Сая та супутникових зйомок галактик, наданих для виставки NASA, експонатів з космічних музеїв, демонстрації яких посприяло Національне космічне агентство України, магнітофона, що літав з Гагаріном у космос, та картин Савадова, Тістола, Ройтбурда... Тут доречно зустрічі з Леонідом Каденюком, першим космонавтом незалежної України, та з Олегом Куликом, що примудрився народитися саме у квітні 1961-го й нині завітав на батьківщину разом зі своїми роботами... Тут знайшли свої ніші фотоцикл іспанки Алісії Фреміс «Загублений космонавт», кінетична скульптура – вона ж літальний апарат «Махатмаплан» Анатолія Слойка, відео «Астронавт-2» польського художника Павла Альтхамера... Тут, відповідно до космічних масштабів, не затісно творам Чічкана, Ісупова, Браткова, Кадирової, Проценка, Кадана, Наконечної та перформансу «ГАГАРІН-ЛАУНЖ» від німецьких художників, що реконструювали 108 хвилин того найпершого, легендарного польоту людини... На цій території істотно все: від похованих газетних передовиць до космічного сміття, від надскладних технічних пристроїв до мисочок із напсами імен пєсиків-космонавтів.

Космос оволодів Мистецьким Арсеналом, адже кожен із візитерів відчувається якщо не героєм наук-попу, то принаймні героєм власного дитячого сну про отроків у Всесвіті. Космос переслідує Мистецький Арсенал. Адже його генеральний директор Наталія Заболотна розповідає, що астрономічною за духом буде й I Київська трієнале у вересні 2012-го.

Тобто виходить, ми всі перебуваємо у такому собі центрі підготовки до польоту на планету трієнале. І врешті, вже не так важливо, чи є проект у чиїхось очах розгорнутим колективним твором на вільну тему або ж чимось іншим. Головне, як зауважив би ще один розумник (Фаулз): у житті найважливішими є радість, абсурд та гра. А щоб сповна поринути в те, те і те, достатньо Арсеналу та космосу.

